

Justitiedepartementet
Rättssekretariatet

Remissvar avseende promemorian Hyresgästskydd när en lägenhet förstörs (Ds 2018:18)

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § *förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen* ett samlat ansvar inom området för elektronisk kommunikation. PTS är även tillsynsmyndighet över tillhandahållare av betrodda tjänster i enlighet med *lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering* och *förordningen (2016:576) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering*.

PTS har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian Hyresgästskydd när en lägenhet förstörs (Ds 2018:18). Med utgångspunkt i myndighetens verksamhetsområde har PTS följande synpunkter på förslaget.

Sammanfattning

PTS är över lag positiva till de förslag som lämnas i promemorian.

PTS delar utredarens bedömning att införandet av en avancerad elektronisk underskrift kan göra att förhandlingsförarande mellan parter blir snabbare och mer transparent. Dock ser PTS gärna en tydlig koppling mellan de begrepp som används i promemorian och ändringsförslagen och de som används i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (eIDAS-förordningen)*. Att ta fram nya definitioner av vedertagna begrepp kring betrodda tjänster, riskerar att skapa en betydande begreppsförvirring som slutligen direkt kan skada användandet av betrodda tjänster på den svenska marknaden.

Myndigheten lämnar slutligen vissa kompletterande upplysningar till lagstiftningsarbetet.

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Avsnitt 15 Digitaliserade förhandlingar om hyresförhållanden

Begrepp som rör betrodda tjänster och kontroll av kvalificerad status för en betrodd tjänst

PTS kan konstatera att de begrepp som finns för att beskriva olika former av elektroniska underskrifter inte används på ett konsekvent sätt i promemorian. I avsnitt 15 används begreppen *kvalificerad elektronisk signatur* samt *kvalificerad elektronisk underskrift* medan det i ändringsförslagen i avsnitt 18 istället används begreppen *elektronisk underskrift* och *avancerad elektronisk underskrift*.

PTS önskar därför att klargöra den terminologi som används i eIDAS-förordningen för att definiera olika typer av elektroniska underskrifter.

Efter eIDAS-förordningens ikraftträdande så står begreppet elektronisk signatur utan definition i svensk rätt. Det som tidigare gick under begreppet elektronisk signatur går nu under begreppet elektronisk underskrift.

Begreppet *elektronisk underskrift* definieras i art. 3.10 som uppgifter i elektronisk form som är fogade till eller logiskt knutna till andra uppgifter i elektronisk form och som används av undertecknaren för att skriva under. Följaktligen kan en elektronisk underskrift så som den är definierad i eIDAS-förordningen inte garantera att informationen i dokumentet inte har förändrats sedan tidpunkten för underskrift eller vem som faktiskt har undertecknat dokumentet elektroniskt.

I art. 3.11 definieras *avancerad elektronisk underskrift* som en elektronisk underskrift som uppfyller kraven enligt artikel 26.

Kraven i artikel 26 innebär att a) underskriften ska vara unikt knuten till undertecknaren, b) undertecknaren ska kunna identifieras genom den, c) den ska vara skapad på grundval av uppgifter för skapande av elektroniska underskrifter som undertecknaren med hög grad av tillförlitlighet kan använda uteslutande under sin egen kontroll samt att, d) den ska vara kopplad till de uppgifter som den används för att underteckna på ett sådant sätt att alla efterföljande ändringar av uppgifter kan upptäckas.

Av art. 3.12 framgår att en *kvalificerad elektronisk underskrift* är en avancerad elektronisk underskrift som skapas med hjälp av en kvalificerad anordning för underskriftframställning och som är baserad på ett kvalificerat certifikat för elektroniska underskrifter.

PTS vill med detta påtala att det är olyckligt att begreppen används på olika sätt i avsnitt 15 och i lagförslaget eftersom det leder till otydligheter. Trots att det i lagförslaget anges att en avancerad elektronisk underskrift ska användas anger texten i avsnitt 15 istället termen kvalificerad elektronisk underskrift. PTS anser att det därmed saknas ett resonemang kring valet av vilken form av elektronisk underskrift som ska användas.

Vidare anges i avsnitt 15 att en användare som önskar att säkerställa att en kvalificerad elektronisk underskrift har kvalificerad status behöver kontrollera denna status hos utfärdaren av det kvalificerade certifikatet. PTS vill framhålla att en sådan kontroll inte görs hos utfärdaren utan genom en kontroll mot den nationella förteckningen över betrodda tjänsteleverantörer (Trusted List). Denna förteckning är utfärdad av den tillsynsmyndighet i det land där tillhandahållaren av den kvalificerade betrodda tjänsten i fråga är baserad. En avancerad eller en kvalificerad underskrift behöver kontrolleras hos certifikatets utfärdare endast för att säkerställa att certifikatet efter utfärdande inte har återkallats eller förverkats. Denna kontroll görs vanligtvis när en avancerad eller kvalificerad elektronisk underskrift knyts till ett dokument.

Avsnitt 18.3 Förslaget till lag om ändring i hyresförhandlingslagen (1978:304)

Olika begrepp för en avancerad elektronisk underskrift

I förslaget om ändring av 19 § i *hyresförhandlingslagen (1978:304)* och tillägget av en ny paragraf, 34 §, i samma lag så har PTS följande synpunkter. I ändringsförslaget så används inte begreppet elektronisk underskrift så som det definieras i artikel 3.10 i eIDAS-förordningen. PTS arbetar aktivt för en harmonisering av terminologin kring betrodda tjänster och framhåller att eIDAS-förordningens definitioner av begrepp kring elektroniska underskrifter bör användas genomgående och explicit i ändringsförslaget.

Vidare vill PTS framhålla att det även kan vara av intresse att möjliggöra användandet av avancerade elektroniska stämplat. Där en avancerad elektronisk underskrift knyter en person till en underskrift så knyter en avancerad elektronisk stämpel en juridisk person till en underskrift.

PTS anser att ändringen av 19 § i *hyresförhandlingslagen (1978:304)* bör peka direkt på en avancerad eller kvalificerad elektronisk underskrift och, beroende på om det bedöms finnas behov av det, även en avancerad eller kvalificerad elektronisk stämpel.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Dan Sjöblom. I ärendets slutliga handläggning har även stf. chefsjuristen Katarina Holmqvist, tf. avdelningschefen Patrik Bystedt, tf. enhetschefen Anna Montelius, juristen Caroline Sundholm samt handläggaren Björn Hesthamar (föredragande) deltagit.

Vid föredragningen närvarade dessutom stf. kommunikationschefen Ann Milton.

Beslutat av: Dan Sjöblom